

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ศึกษาอัตราพัฒนาการระหว่างเรียน และศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนโดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสาน โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการในเรื่องต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านโนนระเวียง จังหวัดนครราชสีมา ที่กำลังศึกษาอยู่ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 2 ห้องเรียน มีนักเรียนทั้งสิ้นจำนวน 61 คน ซึ่งทั้งสองห้องมีลักษณะคะแนนความสามารถ มีการใช้หลักสูตรเดียวกัน มีลักษณะคล้ายคลึงกันในด้านสภาพเศรษฐกิจ สังคม สภาพแวดล้อมของชุมชน และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนใกล้เคียงกัน โดยพิจารณาจากผลการเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนสอบใกล้เคียงกัน ดังนี้คือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 78.89 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ข มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 79.10

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ข โรงเรียนบ้านโนนระเวียง จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งเป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Sample Random) โดยการจับฉลาก ได้มาจำนวน 1 ห้องเรียน ซึ่งมีนักเรียนจำนวน 30 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

2.1 เครื่องมือทดลอง ได้แก่

2.1.1 นิทานพื้นบ้านอีสาน จำนวน 10 เรื่อง ใช้สำหรับอ่านและทำแบบฝึกทักษะท้ายกิจกรรม

2.1.2 แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย มีจำนวน 10 แผน ใช้เวลาทั้งหมด 20 ชั่วโมง

2.2 เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่

2.2.1 แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน เป็นแบบทดสอบก่อนเรียน และแบบทดสอบหลังเรียน

2.2.2 แบบฝึกทักษะวัดอัตราพัฒนาการระหว่างเรียน เป็นแบบฝึกทักษะการอ่าน แบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ และแบบฝึกทักษะการเขียน

2.2.3 แบบสอบถามความพึงพอใจ ของนักเรียนที่เรียนโดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสาน

3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 การคัดเลือกและตรวจสอบคุณภาพนิทานพื้นบ้านอีสาน มีขั้นตอนดังนี้

3.1.1 วิเคราะห์ความสนใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 จากหนังสือเทคนิคการเขียนหนังสือสำหรับเด็กของ จินตนา ไบกาซูยี (2542: 20-28) ซึ่งกล่าวถึงจิตวิทยาในการอ่านของเด็กวัยประถมศึกษา โดยเฉพาะวัย 10-11 ขวบ เด็กวัยนี้อ่านหนังสือคล่อง มีความสนใจในการอ่านอย่างแท้จริง เด็กหญิงชอบเรื่องกระจุ้มกระจิม เรื่องตลกขบขัน นิทาน นิยาย เรื่องชีวิตในครอบครัว ส่วนเด็กชายชอบเรื่องกีฬา เรื่องผจญภัย เรื่องเกี่ยวกับธรรมชาติ เรื่องเหนือธรรมชาติ เรื่องเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน เรื่องส่งเสริมความเป็นวีรบุรุษ หรือพระเอก และชอบเรื่องจริงที่เกี่ยวกับชีวิตจริงมากขึ้น

3.1.2 ศึกษาวิเคราะห์นิทานพื้นบ้านภาคอีสานที่เล่าถ่ายทอดต่อ ๆ กันมาและมีผู้รวบรวมไว้เป็นหนังสือต่าง ๆ จำนวนทั้งหมด 20 เรื่อง โดยผู้วิจัยนำนิทานพื้นบ้านอีสานไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ซึ่งเป็นคนท้องถิ่นภาคอีสานและมีความเชี่ยวชาญด้านภูมิปัญญา

ท้องถิ่น โดยช่วยคัดเลือกนิทานโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of congruence - IOC) ซึ่งพิจารณาความเหมาะสมและความสอดคล้องระหว่างเนื้อหากับความยากง่ายเหมาะสมกับระดับชั้น เหมาะสมกับวัยและความสนใจของนักเรียนอายุ 10-11 ปี เลื่อนิทานที่มีดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป นำมาจัดทำเครื่องมือ โดยคัดเลือกนิทานได้จำนวน 14 เรื่อง คือ ท้าววรกิต ย่ากินปลิง ความกตัญญูของลูกวัว คนปากเสีย หมากแตงลาย ลูกช้างกตัญญู กรรมตามสนอง ท้าวปาจิตนางอรพิม นางหล่อกับนางลุน มณี-สัจจา สองพี่น้องตามหาแม่ ท้าวบัวสม บัวสอง บัวเฮียง ท้าวสีทน-นางมโนรา และท้าวเจ็ดหวดเจ็ดไห

3.1.3 นำนิทานทั้ง 14 เรื่องมาจัดเรียบเรียงใหม่ให้เป็นภาษากลางโดยมีคำเหมาะสมกับวัยและความสนใจของนักเรียน วิเคราะห์หาความเหมาะสมของการใช้คำและสำนวนภาษา โดยเปรียบเทียบคำที่มีในบัญชีคำพื้นฐานที่ใช้ในการเรียนการสอนภาษาไทยช่วงชั้นที่ 1 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3) คำใหม่ในบทเรียนและคำที่นักเรียนควรรู้สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตามหนังสือเรียนภาษาไทย ชุด พื้นฐานภาษาของกระทรวงศึกษาธิการ ของสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (<http://www.suphan1.go.th/>) ซึ่งกำหนดคำพื้นฐานในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 708 คำ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 1,098 คำ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1,210 คำ และชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 1,250 คำ และ ปรากฏว่าคำในนิทานพื้นบ้านอีสานทั้ง 14 เรื่องมีลักษณะดังนี้

1) ตรงกับคำในบัญชีคำพื้นฐานภาษาไทย และคำใหม่ในบทเรียนที่ใช้ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-4 จำนวน 2,580 คำ

2) เป็นคำภาษาถิ่นเฉพาะที่ไม่มีในหนังสือเรียนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-4 จำนวน 8 คำ และเป็นคำยาก จำนวน 65 คำ ซึ่งผู้วิจัยได้เขียนคำอธิบายและคำอ่านไว้แล้วเพื่อฝึกอ่านออกเสียงและฝึกนักเรียนค้นหาความหมายของคำจากพจนานุกรมก่อนอ่านนิทาน

3.2 การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน โดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสานที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยยึดมาตรฐานการเรียนรู้จากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 10 แผน ใช้เวลาเรียน 20 ชั่วโมง ซึ่งมีวิธีการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

3.2.1 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในด้านจุดมุ่งหมาย โครงสร้าง เวลาเรียน แนวดำเนินการ การวัดและประเมินผล

3.2.2 ศึกษาเนื้อหาวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เทคนิค วิธีการ หลักการสอนอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน เพื่อนำมาใช้สร้างแผนการจัดการเรียนรู้

3.2.3 ศึกษาคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย จากหนังสือ การ จัดสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย (กรมวิชาการ : 2546) และวิเคราะห์หลักสูตร สถานศึกษา โดยศึกษาสาระสำคัญเกี่ยวกับ มาตรฐานการเรียนรู้ สาระสำคัญ ผลการเรียนรู้ที่ คาดหวัง จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัดผล และประเมินผล

3.2.4 เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาความสามารถในการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียน โดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสานเป็นเนื้อเรื่องสำหรับอ่าน จำนวน 10 แผน ใช้ เวลาเรียน 20 ชั่วโมง ในแต่ละแผนมีองค์ประกอบดังนี้ สาระสำคัญ จุดมุ่งหมายการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล

โดยมีรายละเอียดของการวิเคราะห์สาระการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับนิทานพื้นบ้าน ในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

ตารางที่ 3.1 แสดงการวิเคราะห์สาระการเรียนรู้และนิทานพื้นบ้านอีสานในการจัดทำแผนการ จัดการเรียนรู้

แผนที่	สาระการเรียนรู้	นิทานเรื่อง	จำนวน (ชั่วโมง)
1	-การอ่านในใจ -การคิดวิเคราะห์ความสำคัญ -การเขียนสรุปความ	ท้าววรกิต	2
2	-การอ่านในใจ -การคิดวิเคราะห์หลักการ -การเขียนเติมคำ	ย่ากินปลิง	2
3	-การอ่านในใจ -การคิดวิเคราะห์ความสัมพันธ์ -การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง	กรรมตามสนอง	2

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

แผนที่	สาระการเรียนรู้	นิทานเรื่อง	จำนวน (ชั่วโมง)
4	-การอ่านออกเสียง -การคิดวิเคราะห์ความสำคัญ -การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง	ท้าวปาจิตนางอรพิม	2
5	-การอ่านออกเสียง -การคิดวิเคราะห์หลักการ -การเขียนตามคำบอก,การคัดลายมือ	นางหล้ากับนางลุน	2
6	-การอ่านออกเสียง -การคิดวิเคราะห์ความสัมพันธ์ -การคัดลายมือ, การเขียนตามคำบอก	มณี-สัจจา	2
7	-การอ่านออกเสียง,อ่านวันวรรณคดีตอน -การคิดวิเคราะห์ความสำคัญ -การเขียนสรุปความ	สองพี่น้องตามหาแม่	2
8	-การอ่านในใจ,การอ่านจับใจความ -การคิดวิเคราะห์หลักการ -การเขียนสรุปความ	ท้าวบัวสม บัวสอง บัวเฮียง	2
9	-การอ่านจับใจความ -การคิดวิเคราะห์ความสำคัญ -การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง	ท้าวสีทน-นางมโนรา	2
10	-การอ่านจับใจความ. -การคิดวิเคราะห์หลักการ -การเขียนเติมคำ	ท้าวเจ็ดหวดเจ็ดไห	2
รวม		10	20

3.2.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสร็จแล้วเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
ความถูกต้อง ความเหมาะสมและความสอดคล้องระหว่างสาระสำคัญ จุดมุ่งหมายการเรียนรู้

สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

3.2.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่านพิจารณา ซึ่งประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหาภาษาไทย ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน และผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติ เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องและเหมาะสมของเนื้อหา (Index of congruence - IOC) โดยพิจารณาความถูกต้อง เหมาะสม ความสอดคล้องระหว่างจุดมุ่งหมายการเรียนรู้กับเนื้อหา และกิจกรรมการเรียนการสอน ได้ค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ข้อที่ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องต่ำกว่า 0.5 นำมาปรับปรุงแก้ไข

3.2.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไขอีกครั้ง ก่อนนำไปทดลองสอนกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.3 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน เป็นแบบทดสอบแบบคู่ขนาน ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือดังนี้

3.3.1 แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน

เป็นแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ก่อนเรียนและหลังเรียน ซึ่งวัดความสามารถในการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียน โดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสานเป็นสื่อ โดยในแต่ละฉบับประกอบด้วยนิทานพื้นบ้านอีสาน 2 เรื่องแต่ละเรื่องมี 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 การอ่าน ตอนที่ 2 การคิดวิเคราะห์ ตอนที่ 3 การเขียน ซึ่งในแบบทดสอบจะประกอบด้วยแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก และเขียนสรุปความรวมฉบับละ 30 คะแนน ซึ่งมีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพดังนี้

1) ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 และมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาไทย และศึกษาเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล การอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน

2) ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบทดสอบ การประเมินผล ภาษาไทย วิธีการวัดผลและประเมินผลการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน

3) สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนโดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสาน โดยให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาการคัดเลือกนิทานพื้นบ้านอีสาน จำนวน 4 เรื่อง ได้แก่ ลูกช้างกตัญญู คนปากเสีย หมากตัญญู และความกตัญญูของลูกวัว ซึ่งมีเนื้อหาสร้างสรรค์ มีคุณธรรมจริยธรรม และตรงกับความสนใจในการอ่านและระดับความรู้ความสามารถของนักเรียน แล้วนำนิทานที่คัดเลือกแล้วมาจัดทำเป็นแบบทดสอบก่อนเรียนและ

หลังเรียน โดยทำผังข้อสอบ วิเคราะห์เปรียบเทียบให้มีความยากง่ายใกล้เคียงกันในด้านเนื้อหา คำศัพท์ แนวคิด ให้มีความสอดคล้องเหมาะสมกัน ดังนี้

- แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน

ก่อนเรียน ซึ่งวัดความสามารถในการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียน คะแนนเต็ม 30 คะแนน โดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสานจำนวน 2 เรื่อง ได้แก่ ลูกช้างกตัญญูและคนปากเสีย แต่ละเรื่องมี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การอ่าน เป็นแบบทดสอบที่วัดความสามารถในการอ่าน จำนวน 10 ข้อ ซึ่งเป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก คะแนนเต็ม 10 คะแนน

ตอนที่ 2 การคิดวิเคราะห์ เป็นแบบทดสอบที่วัดความสามารถในการคิด วิเคราะห์ จำนวน 10 ข้อ ซึ่งเป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก คะแนนเต็ม 10 คะแนน

ตอนที่ 3 การเขียน เป็นแบบทดสอบที่วัดความสามารถในการเขียน ซึ่งเป็นการเขียนสรุปความจากนิทานที่อ่านมีความยาว 1-5 บรรทัด คะแนนเต็ม 10 คะแนน

ซึ่งในแบบทดสอบจะประกอบด้วยแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก และแบบเขียนสรุปความ รวมฉบับละ 30 คะแนน

- แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน

หลังเรียน ซึ่งวัดความสามารถในการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียน คะแนนเต็ม 30 คะแนน โดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสานจำนวน 2 เรื่อง ได้แก่ ความกตัญญูของลูกวัวและหมาแดงลาย แต่ละเรื่องมี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การอ่าน เป็นแบบทดสอบที่วัดความสามารถในการอ่าน จำนวน 10 ข้อ ซึ่งเป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก คะแนนเต็ม 10 คะแนน

ตอนที่ 2 การคิดวิเคราะห์ เป็นแบบทดสอบที่วัดความสามารถในการคิด วิเคราะห์ จำนวน 10 ข้อ ซึ่งเป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก คะแนนเต็ม 10 คะแนน

ตอนที่ 3 การเขียน เป็นแบบทดสอบที่วัดความสามารถในการเขียน ซึ่งเป็นการเขียนสรุปความจากนิทานที่อ่านมีความยาว 1-5 บรรทัด คะแนนเต็ม 10 คะแนน

ซึ่งในแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน สามารถวิเคราะห์ข้อสอบได้ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ 3.2 แผนผังการสร้างแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

นิทานเรื่อง	การอ่าน	การคิดวิเคราะห์	การเขียน	รวม	หมายเหตุ
ลูกช้างกตัญญู	5	5	5	15	แบบทดสอบ
คนปากเสีย	5	5	5	15	ก่อนเรียน
ความกตัญญูของลูกวัว	5	5	5	15	แบบทดสอบ
หมาแดงลาย	5	5	5	15	หลังเรียน
รวม	10	10	10	30	

เกณฑ์การตรวจให้คะแนนของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน
คิดวิเคราะห์ และเขียน ก่อนเรียนและหลังเรียน ซึ่งแต่ละฉบับมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 การอ่าน และตอนที่ 2 การคิดวิเคราะห์ มีเกณฑ์การตรวจให้
คะแนนดังต่อไปนี้

1) ตอบถูกให้คะแนนข้อถูกข้อละ 1 คะแนน

2) ตอบผิดให้คะแนนข้อผิดข้อละ 0 คะแนน

ตอนที่ 3 การเขียน มีเกณฑ์การตรวจให้คะแนนดังต่อไปนี้

ตารางที่ 3.3 แสดงเกณฑ์การตรวจให้คะแนนของแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียน

ประเด็นประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	2	1	0
1.สรุปใจความ สำคัญ	สรุปความได้ถูกต้อง ครบถ้วน	สรุปความถูกต้องแต่ ขาดส่วนสำคัญไป 1 ประเด็น	สรุปความได้เกือบ ถูกต้องขาดส่วนสำคัญ มากกว่า 2 ประเด็น
2.การเขียนประโยค และสำนวนภาษา	การเขียนประโยคและ สำนวนภาษาถูกต้อง ตามหลักภาษา	เขียนประโยคและ สำนวนภาษาผิดหลัก ไวยากรณ์ 2 ตำแหน่ง	เขียนประโยคและ สำนวนภาษาผิดหลัก ไวยากรณ์มากกว่า 2 ตำแหน่ง

ตารางที่ 3.3 (ต่อ)

ประเด็นประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	2	1	0
3.การสะกดคำ และ วรรณยุกต์	เขียนสะกดคำและวาง วรรณยุกต์ถูกต้องทุกที่	สะกดคำผิดหรือวาง รูปวรรณยุกต์ผิดที่ 1 แห่ง	สะกดคำผิด วางรูป วรรณยุกต์ผิดที่ 2 แห่ง ขึ้นไป
4.การเว้นวรรคตอน	เว้นวรรคตอนถูกต้อง ทุกที่	เว้นวรรคตอนผิดที่ 1 แห่ง	เว้นวรรคตอนผิดที่ 2 แห่งขึ้นไป
5.ความสะอาด เป็น ระเบียบเรียบร้อย	สะอาดและเป็น ระเบียบเรียบร้อย ทั้งหมด	ขีดฆ่า สกปรก 1 แห่ง	ขีดฆ่า สกปรก 2 แห่งขึ้นไป

4) นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ที่สร้างขึ้นนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและความสอดคล้องกับจุดประสงค์ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

5) นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาหาความสอดคล้องของคำถาม แล้วคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องกับเนื้อหาและพฤติกรรม (Index of congruence -IOC) ได้ค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องต่ำกว่า 0.5 นำมาปรับปรุงแก้ไข

6) นำแบบทดสอบไปทดสอบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 โรงเรียนบ้านโนนระเวียง จำนวน 20 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แล้วนำผลการทดสอบมาวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของข้อสอบเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 50 % พบว่า แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนมีค่าความยากง่ายระหว่าง .35 - .80 และค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .20 - .80 ซึ่งถือว่าเป็นข้อคำถามที่มีคุณภาพและมีความยากง่ายใกล้เคียงกัน

7) นำผลการทดสอบไปหาค่าความเที่ยงของแบบทดสอบปรนัยทั้งฉบับ โดยใช้สูตร คูเดอร์ ริชาร์ดสัน KR-20 (อ้างถึงใน พิตร ทองชั้น 2546: 249 - 250) ได้ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบก่อนเรียนเท่ากับ .8946 ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบหลังเรียน

เท่ากับ 0.8886 และหาค่าความเที่ยงของแบบทดสอบอัตราโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ครอนบาค (Alpha Cronbach) พิตร ทองชั้น (2546: 251- 252) ได้ค่าความเที่ยงแบบทดสอบ การเขียนก่อนเรียน เท่ากับ 0.8796 และค่าความเที่ยงแบบทดสอบการเขียนหลังเรียนเท่ากับ 0.8540

8) นำแบบทดสอบที่ผ่านขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพแล้ว ไปใช้กับ กลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.3.2 แบบฝึกทักษะวัดอัตราพัฒนาการระหว่างเรียน

แบบฝึกทักษะวัดอัตราพัฒนาการระหว่างเรียนของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4 มีดังนี้ แบบฝึกทักษะการอ่าน ซึ่งเป็นแบบฝึกอ่าน แบบเติมคำและแบบ ประนัยเลือกตอบ แบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ ซึ่งเป็นแบบเติมคำ แบบฝึกทักษะการเขียนของ แต่ละแผนการเรียนรู้ มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือดังนี้

1) ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 มาตรฐาน การเรียนรู้ และสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาไทย

2) ศึกษาวิธีการวัดผลและประเมินผลการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน และการวัดประเมินผลด้วยอัตราพัฒนาการ

3) สร้างแบบฝึกทักษะการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียน เพื่อ วัดอัตราพัฒนาการระหว่างเรียนในแต่ละแผนการเรียนรู้ โดยใช้เนื้อเรื่องของนิทานพื้นบ้านอีสาน เป็นสื่อในการอ่าน แล้วทำแบบฝึกทักษะ ดังนี้

(1) แบบฝึกทักษะการอ่าน ซึ่งเป็นแบบเติมคำ และแบบประนัย เลือกตอบ จำนวน 10 คะแนน

(2) แบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ เป็นแบบฝึกการคิดวิเคราะห์จาก นิทานพื้นบ้านอีสาน ซึ่งเป็นแบบเติมคำ จำนวน 10 คะแนน

(3) แบบฝึกทักษะการเขียน เป็นการเขียนสรุปความและแบบเติมคำ จากนิทานพื้นบ้านอีสาน จำนวน 10 คะแนน

4) นำแบบฝึกทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน เพื่อวัดอัตรา พัฒนาการระหว่างเรียนที่สร้างขึ้นนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อ ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและความสอดคล้องกับจุดประสงค์ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

5) นำแบบฝึกทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนไปใช้กับกลุ่ม ตัวอย่างต่อไป

3.3.3 แบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียน

แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสาน มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือดังนี้

1) ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจต่อบทเรียน จากตำราและเอกสารที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ

2) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี การใช้นิทานเข้ามาจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และแนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ

3) สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนโดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสาน เป็นแบบสอบถามวัดความรู้สึกของนักเรียน โดยได้เลือกแบบมาตราประมาณค่าของ ลิเคิร์ท (Likert's Scaling) พิตร ทองชั้น (2546: 232-234) โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ พพอใจมากที่สุด พพอใจมาก พพอใจปานกลาง พพอใจน้อย พพอใจน้อยที่สุด จำนวน 20 ข้อ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

พพอใจมากที่สุด	ให้	5	คะแนน
พพอใจมาก	ให้	4	คะแนน
พพอใจปานกลาง	ให้	3	คะแนน
พพอใจน้อย	ให้	2	คะแนน
พพอใจน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

เกณฑ์การให้ความหมายของคะแนนแบบสอบถามความพึงพอใจทั้งฉบับ แปลตามค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด 2535: 100) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.50 – 5.00	มีความพึงพอใจมากที่สุด
3.50 – 4.49	มีความพึงพอใจมาก
2.50 – 3.49	มีความพึงพอใจปานกลาง
1.50 – 2.49	มีความพึงพอใจน้อย
1.00 – 1.49	มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

4) นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา การใช้จำนวนในแต่ละข้อ และพิจารณาหาความสอดคล้องของคำถาม แล้วคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องกับเนื้อหาและพฤติกรรม (Index of congruence -IOC) ได้ค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป

5) ปรับปรุงแก้ไขและจัดทำแบบสอบถามความพึงพอใจฉบับสมบูรณ์
ก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

4.1 ดำเนินการทดสอบก่อนเรียน (pretest) ด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน โดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสานก่อนเรียน

4.2 ผู้วิจัยดำเนินการสอนกลุ่มตัวอย่างตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสาน และให้ทำแบบฝึกทักษะวัดอัตราพัฒนาการระหว่างเรียน เก็บรวบรวมและบันทึกคะแนน

4.3 เมื่อสิ้นสุดการทดลอง ทำการทดสอบหลังเรียน (Posttest) ด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน โดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสานหลังเรียน

4.4 สอบถามความพึงพอใจด้วยแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสาน เมื่อเรียนจบตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่กำหนดไว้

4.5 เก็บรวบรวมข้อมูล นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ทางสถิติ และนำเสนอข้อมูล

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 เปรียบเทียบความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ก่อนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยนำคะแนนที่ได้จากการวัดก่อนและหลังเรียนมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และใช้การทดสอบค่าที (t-test แบบ dependent) ล้วน สายยศ (2546: 301-303) ใช้สูตร ดังนี้

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{N-1}}} \quad \text{เมื่อ } df = n - 1$$

เมื่อ D = ความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่

n = จำนวนคู่

5.2 เปรียบเทียบอัตราพัฒนาการระหว่างเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสาน โดยใช้สถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวัดอัตราพัฒนาการ ซึ่งเป็นการวิเคราะห์จากการวัดพฤติกรรมเดียวกันของผู้เรียนคนเดิมหลายครั้ง โดยหาค่าเฉลี่ยของคะแนนความแตกต่างระหว่างครั้ง สมถวิล วิจิตรวรรณ (2548: 441-443) การวัดอัตราพัฒนาการ ใช้สูตรดังนี้

$$\text{Growth Rate} = \sum_n^1 (\text{score } i+1 - \text{score } i) / N$$

Growth Rate = อัตราพัฒนาการ

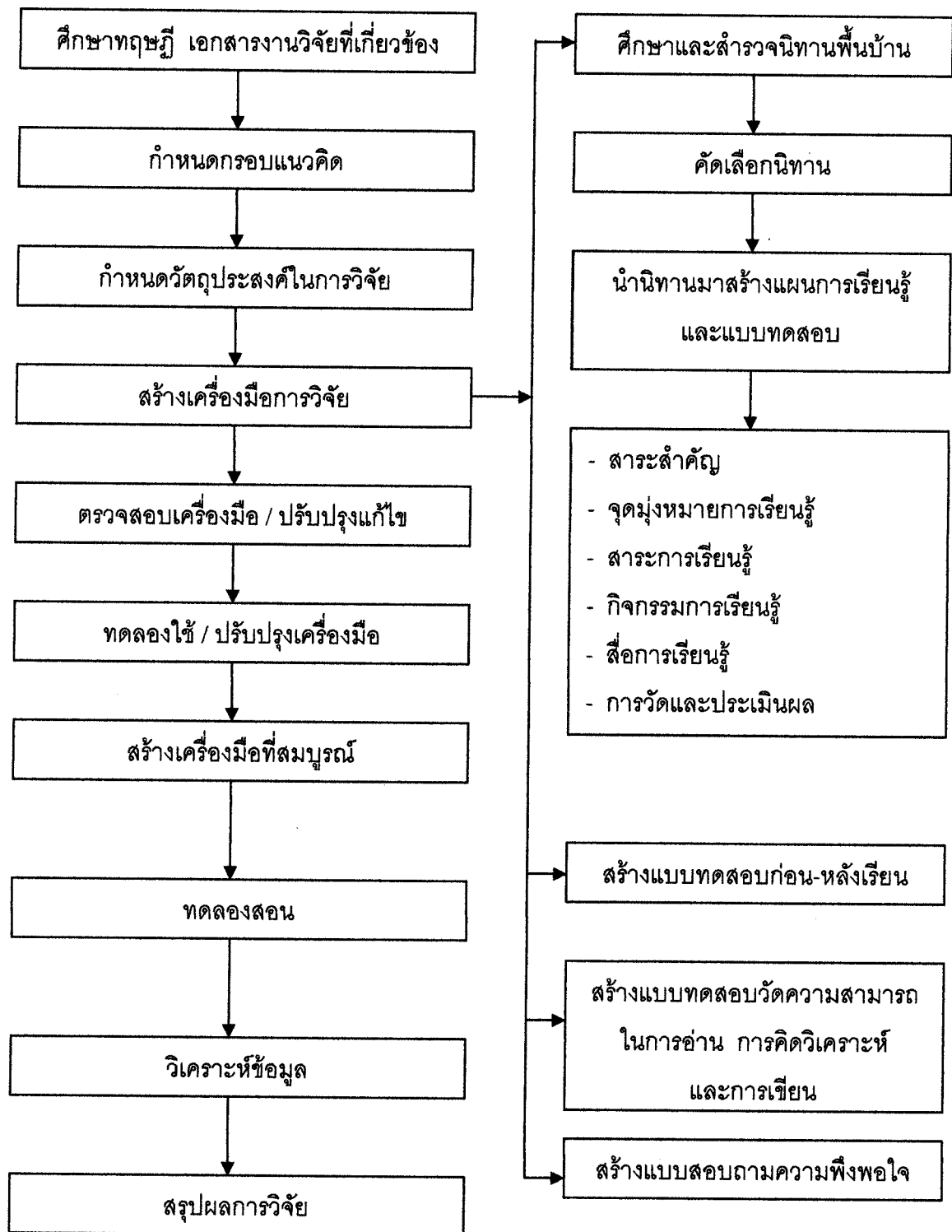
$$\sum_n^1 = \text{ผลรวมตั้งแต่จำนวนที่ 1 จนถึงจำนวนสุดท้าย (จำนวนที่ n)}$$

= ผลต่างของคะแนนระหว่างการวัด 2 ครั้งที่ติดกัน

N = จำนวนช่วงพัฒนาการ เช่น การวัด 4 ครั้ง จะมี 3 ช่วงพัฒนาการ

5.3 ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสาน ใช้สถิติ คือ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

จากการดำเนินการวิจัยในชั้นตอนต่าง ๆ สามารถเขียนสรุปเป็นแผนภูมิได้ดังต่อไปนี้

ภาพที่ 3.1 แสดงขั้นตอนการดำเนินการวิจัย